

Barzakh is Arabisch voor barrière of tussenruimte. © Opera Ballet Vlaanderen/Laura Van Severen

Leven in detentie, door de ogen van mensen in detentie

THEATER Waarom zijn we zo gefascineerd door straf en geweld, maar dan alleen op een geromantiseerde manier? *Barzakh* toont de harde realiteit, doordat mensen in detentie artistiek het laatste woord kregen.

Theatermaker Thomas Bellinck werkt graag in genres die op het eerste gezicht niet passen bij zijn sterk op research gebaseerde thema's, zoals een musical over grensbeleid of een museumexpo over de ondergang van de Europese Unie. *Barzakh* is zijn operadebuut.

Als het gaat over maatschappelijke blinde vlekken, onrechtvaardigheid of hypocrisie, komt Bellinck op dreef. Hij noemt zichzelf progressief, "in die zin dat ik nooit wil ophouden met na te denken of het klopt wat we doen, hoe we dingen organiseren en hoe we daarover spreken, en of er geen nieuwe ideeën nodig zijn."

De opera en de gevangenis zijn twee concepten die volgens Bellinck wel wat nieuwe ideeën kunnen gebruiken. "Als ik aan opera denk, denk ik aan verhalen over

ne, een abstracte dictatuur en een heldhaftige ontsnapping. Kortom, deze opera heeft een redelijk potsierlijk perspectief op detentie. "Het verhaal stopt zodra de held wordt bevrijd, zonder aandacht voor het systeem dat tot zijn gevangenschap leidde." Bellinck wil zijn verhaal met *Barzakh* net daar beginnen.

"Zorg en herstel moeten centraal staan, niet vergelding en uitsluiting"

Thomas Bellinck
Theatermaker

Daarom werkte hij nauw samen met de mensen over wie hij

moedens", zegt Bellinck. "Het is een straf binnen een straf. 'Onschuldig tot het tegendeel bewezen is' geldt in de praktijk niet."

"Het idee dat straf mensen beter maakt, is een illusie. Louter bestraffen werkt niet. Toch blijven we het doen." Dat falende systeem is volgens Bellinck niet alleen het probleem en de verantwoordelijkheid van de mensen tussen de muren. "Een gevangenis is een haatfabriek, een plek van ontmenselijking. Ook voor het personeel, ook voor jou en mij, omdat het ons minder mens maakt. Hoe kunnen we verwachten dat mensen gezond terugkeren als we hen behandelen als monsters? Geweld kweekte geweld. We moeten blijven nadenken over manieren die zorg en herstel centraal stellen, in plaats van vergelding en uitsluiting."

Is hij niet te empathisch voor mensen die zich buiten de maatschappij hebben gezet, en romantiseert hij zo niet zelf gevangenen? Hij reageert met een glimlach: "Mensen in de gevangenis zijn al gestraft. Ik hoef hen niet opnieuw te veroordelen en te bekijken alsof ze uitschot zijn."

Barzakh maken leerde hem